

Asia: VN/20465/2024

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisia energiainvestointeja vuosina 2022-2026 koskevasta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto valtioneuvoston asetukseksi Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisia energiainvestointeja vuosina 2022–2026 koskevasta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Kannatamme esitystä RRF-energiatukiasetuksen muuttamisesta, jonka myötä päivitetään toimivaltainen valtionapuviranomainen kaikkiin vedyn tuotantoa ja varastointia sekä hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämistä koskeviin hankkeisiin sekä hankkeiden valmistuspäivämäärävaatimus. RRF-energiatuki on tarkoitettu hankkeisiin, jotka edistävät uutta energiainfrastruktuuria, uuden energiateknologian käyttöönottoa, vähähiilisen vedyn tuotantoa ja varastointia, hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämistä sekä teollisuuden prosessien sähköistämistä ja vähähiilistämistä.

Tällä hetkellä asetus edellyttää kaikkien edellä kuvattujen hankkeiden valmistusta 30.6.2026 mennessä.

Haluamme kuitenkin nostaa esiin, että RRF-energiatukiasetuksella myönnettyjen energiainvestointien tasapuolisen kohtelun takaamiseksi hankkeiden valmistuspäivämäärävaatimuksen tulee laajentua koskemaan kaikkia RRF-energiatukiasetuksen alla tuettuja tai tuettavaksi tulevia hankkeita. Hallintolain 6 § velvoittaa viranomaista kohtelemaan hallinnossa asioivia tasapuolisesti. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Tästä johtuen Suomen tulee vaikuttaa myös EU-tasolla siten, että tasapuolinen kohtelu erilaisten hankkeiden välillä voidaan varmistaa.

RRF-energiatukiasetuksen valmistuspäivämäärävaatimuksen muuttaminen ei kohtele hankkeita tasapuolisesti, mikäli asetusmuutoksen myötä jatkoajan myöntäminen mahdollistuu vain tietyn teknologiatyyppin hankkeille. Jo käynnissä olevat hankkeet ovat hakeneet ja niille myönnetyt tuet myönnetty samoilla RRF-energiatukiasetuksen ehoilla. Tällöin myös tukipäätöksiin mahdollistuvien muutoksien ja jatkoaikamahdollisuuden tulisi kohdella hankkeita tasa-puolisesti.

Perustelumuiotiossa nostetaan esiin, että ehto valmistuspäivämäärästä on haastava erityisesti hankkeiden laajuuden takia. Esimerkiksi hiilidioksidin hyödyntämistä koskevien hankkeiden osalta teknologiat ovat kuitenkin verrattain nopeasti toteutettavissa olevia. Puolestaan muissa teknologioissa on myös hankkeita, jotka ovat laajuudeltaan huomattavan suuria tai joiden käynnistyminen on viivästynyt esimerkiksi energiatuen myöntämisen prosessin vuoksi.

On myös huomioitava, että esityksellä ohjataan vahvasti ei-teknologianeutraalisti jo haettujen RRF-energiainvestointitukivarojen myöntämispäätöksiä, sillä asetusmuutos vaikuttaa hankkeiden toteutettavuuden arvioon. Lisäksi esityksellä ohjataan Suomessa tulevaisuudessa toteutettavia hankkeita vahvasti yhteen teknologiaan, erityisesti muiden energiahankkeisiin tarkoitettujen tuki-instrumenttien määrärahojen poistuttua. Tämä ei johda Suomen kokonaisedun kannalta optimaalisimpaan lopputulokseen, mikäli toteutusvalmiita investointeja jää toteuttamatta.

Lisätietoja

Anna-Kaisa Auvinen, yhteiskuntasuhdejohtaja, Valio

Leena Helminen, kestävän liiketoiminnan johtaja, Valio

Auvinen Anna-Kaisa
Valio Oy